



## Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

### Návrh zákona o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

#### 1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.

#### 2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD neuplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní žiadne pripomienky.

#### 3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Účelom návrhu zákona je vytvoriť pod MPSVR funkčný **system dozoru nad plnením povinností v sociálnych veciach a prispieť k efektívnosti a kvalite sociálnej pomoci**:

- dozor a kontrolnú činnosť bude rezort vykonávať i voči nemu inak nepodriadeným (dozorovaným) subjektom,
- na tento účel bude rezortom zriadený nový útvar - útvar inšpekcie v sociálnych veciach,
- činnosťou útvaru bude dohľad nad dozorovanými subjektami a výkon kontroly dodržiavania ich povinností v súlade s právom sociálneho zabezpečenia,
- útvar bude mať oprávnenie vyvodzovať zodpovednosť za porušovanie týchto povinností.

Stála komisia legislatívnej rady pre posudzovanie vplyvov vydala k návrhu nesúhlasné stanovisko kvôli nedostatočnej kvantifikácii negatívnych vplyvov na štátny rozpočet a na podnikateľské prostredie.

#### Rozbor zákona:

Inšpekcia v sociálnych veciach:

- dozoruje dodržiavanie právnych predpisov v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí, ZŤP a ich finančných kompenzácií a v sociálnych službách,
- vyvodzuje zodpovednosť za porušovanie predpisov v sociálnych veciach.

Dozorovanými subjektami sú:

- poskytovatelia sociálnych služieb,
- fyzické osoby poskytujúce služby osobám ZŤP a osoby, ktoré sú ZŤP,
- osoby vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a kurately,
- osoby bez registrácie v príslušných registroch a vykonávajúce činnosti v sociálnej oblasti.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny:

- vykonáva inšpekciu v sociálnych veciach,
- každoročne zverejňuje plán dozornej činnosti, správy a postupy inšpekcie,
- je zriaďovateľom samostatného útvaru inšpekcie sociálnych vecí.

Výkon dozoru prebieha na základe:

- plánu dozornej činnosti,
- na základe vlastného preverenia alebo písomného oznámenia (podnetu).

Písomné oznámenie:

- musí obsahovať – meno oznamovateľa, identifikáciu organizácie a opis skutočností,
- na základe žiadosti v oznámení je možné utajiť totožnosť oznamovateľa,
- je podkladom na začatie konania, v prípade závažných skutočností bude oznámenie odstúpené na správne alebo trestné konanie.

Výkon dozoru:

- dozor vykonáva poverený štátny zamestnanec s ukončeným VŠ II. stupňa,
- k dozoru s osobitnou povahou môže byť prizvaná ďalšia osoba, ktorá nemusí byť zamestnancom MPSVR,
- MPSVR uhradí zamestnávateľovi prizvanej osoby mzdové náklady za čas výkonu jej činnosti.

Práva a povinnosti zamestnanca inšpekcie pri výkone dozoru:

- môže vstúpiť do obydla dozorovaného PO/FO bez ich súhlasu a aj v čase ich neprítomnosti,
- môže hovoriť s dotknutými osobami bez prítomnosti tretej osoby,
- pre účely inšpekcie môže vyhotovovať obrazové, zvukové záznamy,
- môže uložiť dozorovanému subjektu opatrenia na odstránenie nedostatkov.

Práva a povinnosti dozorovaného subjektu:

- má povinnosť prijať a splniť opatrenia na odstránenie nedostatkov,
- má právo, aby počas inšpekcie bola prítomná aj osoba, ktorú si zvolil.

Ak inšpekcia zistí nedostatky v poskytovaní služieb, neúčelné poskytovanie peňažného príspevku alebo skutočnosti nasvedčujúce trestnému činu, podá na iný príslušný orgán podnet na vykonanie kontroly.

Za správny delikt sa považuje najmä:

- sťažovanie výkonu dozoru – s pokutou do 500 eur, v úhrne najviac 5.000 eur,
- neprijatie opatrení na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku – s pokutou do 5.000 eur,
- nepredloženie písomnej správy o prijatých opatreniach – s pokutou do 2.000 eur,
- neoprávnený výkon činnosti – s pokutou do 20.000 eur a zákaz výkonu činnosti.

MPSVR na svojom webe zverejňuje:

- výsledok inšpekčnej činnosti – záznam alebo protokol o výsledku,
- právoplatné rozhodnutie o uložení pokuty a
- písomnú správu o prijatých opatreniach.

Zákon ukladá povinnosť poskytovať súčinnosť a to aj orgánom verejnej moci a iným osoby, ktorých činnosť súvisí s výkonom dozorovaných subjektov.

V súvislosti s týmto návrhom zákona sa novelizujú príslušné ustanovenia v súvisiacich právnych predpisoch: Zákon o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, Zákon o sociálnych službách.

**Navrhovaný dátum účinnosti:** § 1 až § 3 návrhu zákona o zriadení špecializovaného inšpekčného útvaru nadobúdajú účinnosť 30. júna 2022 – ostatné ustanovenia návrhu zákona nadobudnú účinnosť 1.januára 2023.